

Trøndelag
fylkeskommune

Skoleskyss

Retningslinjer for skoleskyss Videregående skoler

Vedtatt i fylkestinget 25.04.2018 Sak 60/18

Innhold

1 Virkeområde og lovhjemler	4
1.1 Virkeområde	4
1.2 Lovhjemler	4
2 Rett til skoleskyss	5
2.1 Hvem omfattes av ordningen	5
2.2 Søknad om skyss - Søknadsfrister - Vedtak	5
2.3 Skoleskyss mellom bosted og skole.....	5
2.4 Avstandsmåling dør til dør.....	5
2.5 Akseptabel gangavstand.....	6
2.6 Skyss med båt	6
2.7 Voksne med rett til videregående opplæring.....	6
2.8 Skyss for elever med varig eller midlertidig skade/sykdom	6
Midlertidig skade	6
Krav til dokumentasjon	6
2.9 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider	7
3 Organisering og planlegging	7
3.1 Organisering av skyssen.....	7
3.2 Samordning.....	7
4 Skysstandard	8
4.1 Reisetid/Ventetid.....	8
4.2 Reisefølge/ledsager og tilsyn.....	8
4.3 Innlosjering	8
4.4 Sikker skoleskyss - Steinar	8
4.5 Trafikksikker skoleveg	8
5 Elevens bosted	9
5.1. Folkeregistrert adresse/hybel	9
5.2 Delt daglig omsorg.....	9
5.3 Elever i fosterheim.....	9
5.4 Elever bosatt i institusjon	9
5.5 Avlastningsheim for funksjonshemmede elever	9
5.6 Midlertidig bosted	9
5.7 Heimreiser i helger og ferier.....	10
5.8 Tilskudd til heimreiser for funksjonshemmede internatelever	10

6 Elevens skole/opplæringssted	10
6.1 Undervisning utenfor skolens geografiske område	10
6.2 Utplassering og praksis som en del av undervisningen.....	10
6.3 Lærlinger.....	10
6.4 Elever ved tekniske fagskoler	11
6.5 Hospitanter/utvekslings elever	11
6.6 Elever i private videregående skoler	11
6.7 Opplæring i andre fylker (gjesteelev/landslinjer/statlig vgs)	11
7 Skysstrefusjon	12
7.1 Skysstrefusjon/bruk av privat bil	12
8 Transport.....	12
8.1 Skysstbevis	12
8.2 Utstyr	12
8.3 Inndragelse av retten til gratis skyss	12
8.4 Skader forårsaket av elev	13
8.5 Streik.....	13
9 Klage.....	13
10 Økonomisk ansvar	13

1 Virkeområde og lovhjemler

1.1 Virkeområde

Retningslinjene regulerer den lovpålagte skoleskyssen i Trøndelag. Retningslinjene beskriver gjeldende regler og utfyller disse hva gjelder kvalitetskrav og innhold i skysstilbudet.

1.2 Lovhjemler

Elevers rett til skoleskyss reguleres av:

Opplæringsloven Spesielt kapittel 5, 7 og 13

Forskrift til opplæringsloven

Ot.prp. nr. 46 (1997-98)

Udir-3-2009 Særlige problemstillinger i samband med retten til skyss

Friskoleloven Spesielt § 3-7

Forvaltningsloven Spesielt §§ 17-35

Offentlighetsloven Spesielt § 13

2 Rett til skoleskyss

2.1 Hvem omfattes av ordningen

Kilde: Opplæringsloven § 3-1, 13-2, 13-4, Forskrift til opplæringsloven

Skyssordningen omfatter elever i offentlige og private videregående skoler, som ifølge folkeregisteret har hjemmeadresse og er bosatt i Trøndelag.

Elever som er hjemmehørende i Trøndelag og går på videregående skoler i andre fylker, kommer inn under ordningen hvis Trøndelag fylkeskommune betaler for skoleplassen.

Elever hjemmehørende i andre fylker må ta kontakt med skyssmyndighet i sitt hjemfylke for å få avklart skyssrettigheter.

2.2 Søknad om skyss - Søknadsfrister - Vedtak

Elevene søker selv om skoleskyss via fylkeskommunens digitale søknadsportal.

Det må søkes om skoleskyss hvert år. Det vil bli informert om hvilke søknadsfrister som gjelder foran hvert skoleår. Svar på søknad om skyss er å anse som enkeltvedtak.

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag, for eksempel ved feil avstandsmåling eller ikke oppgitt botid på hybel, kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra retten til skyss.

Skolen skal informere elevene, og eventuelt foreldre om retningslinjene for skoleskyss.

2.3 Skoleskyss mellom bosted og skole

Kilde: Opplæringsloven § 7-2 og merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til § 13-4

Skoleskyss er daglig skyss mellom bosted og skole til skolens ordinære start- og sluttider. Skoleskyssen organiseres med kollektivtransport.

Elever som har mer enn 6 km mellom bosted og opplæringssted en veg, har rett til skyss. Bor eleven på hybel eller internat regnes dette som elevens bosted. Se pkt. 5.1.

Skoleskyssen skal være rasjonell og økonomisk forsvarlig. All skyss skal samordnes. For elever med individuelt tilrettelagt skyss kan dette legge føringer for hente-, kjøre- og/eller ventetid.

2.4 Avstandsmåling dør til dør

Kilde: Opplæringsloven § 7-2 og Udir-3-2009 pkt. 2

Korteste gangbare veg mellom bosted og skole regnet fra dør til dør skal legges til grunn ved beregning av skolevegen. Korteste veg inkluderer gangveger og private vegger som er åpen for allmenn ferdsel. Skolens hovedinngang benyttes som målepunkt.

Fylkeskommunens digitale utregningstjeneste skal benyttes. Alle beregninger tillegges automatisk 25 meter i feilmargin. Privat oppmåling godtas ikke.

Med gangbar/farbar veg menes veger som ikke er skiltet forbudt for gående som for eksempel motorveger og tuneller. Det avgjørende er om vegen fremstår som åpen for ferdsel. Stier og tråkk som er i allment bruk gjennom hele året, kan betraktes som skoleveg til tross for at de ikke brøytes.

2.5 Akseptabel gangavstand

Kilde: Merknader fra Ot.prp. nr. 46 (97-98) til Opplæringsloven § 7-1, Udir-3-2009 pkt. 2

Når skyssretten på 6 km er utløst, forventes det at elevene går en rimelig distanse fra bosted til nærmeste holdeplass/stoppested. En akseptabel gangavstand vil være 3,3 km.

2.6 Skyss med båt

Kilde: Opplæringsloven § 7-2

Elever som må benytte båt mellom bosted og skole, har rett til gratis skoleskyss uavhengig av avstanden mellom bosted og skole.

2.7 Voksne med rett til videregående opplæring

Kilde: Opplæringsloven § 4A-3, Udir-2-2008, Forskrift til opplæringsloven

Voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring og har ordinære skyssrettigheter. Dette gjelder voksne fra og med det året de fyller 25 år.

Voksne som får vanlig videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1 (ordinært inntak) har rett til skyss på lik linje med andre elever, jf. § 7-2.

Søkere som følger kurs/opplæring som er spesielt organisert og tilrettelagt for voksne i henhold til § 4A-3, har ikke rett til fri skoleskyss.

2.8 Skyss for elever med varig eller midlertidig skade/sykdom

Kilde: Opplæringsloven § 7-3 med merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998)

Elever med varig funksjonshemming eller midlertidig skade har rett til fri daglig skoleskyss uavhengig av avstand mellom hjem og skole.

Midlertidig skade

Midlertidig skoleskyss benyttes når eleven har en skade eller en sykdom, og det er nødvendig med transport i en periode.

Det etablerte skyssopplegget skal så langt som mulig benyttes. Individuelt tilrettelagt skoleskyss etableres kun dersom sakkyndig uttalelse tilsier dette.

Det er egne rutiner for bestilling av midlertidig skyss. Skyssbehov over 6 mnd. behandles som varig skyss.

Krav til dokumentasjon

Opplæringsloven setter som vilkår for skyss at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen tilsier at eleven har et reelt behov for skyss. Dette skal dokumenteres med legeerklæring.

For at skyssen skal kunne organiseres best mulig, må legeerklæringen, evt. annen utredning inneholde opplysninger om:

- Hvor langt eleven kan gå
- Medisinske forhold som gir forutsetninger for transporten (behov for spesialskyss)
- Behov for reisefølge/og eller tilsyn
- Behov for å ha med hjelpemidler under transporten.

Erklæringen må inneholde en beskrivelse av skyssbehovet (buss, privat bil, drosje) relatert til sykdommen/funksjonshemmingen samt angi nødvendig skyssperiode.

Den som søker om slik skyss er ansvarlig for at erklæring foreligger. Skyss kan ikke forventes opprettet i tide dersom det gis mangelfulle opplysninger.

Sakkyndige uttalelser tillegges ikke mer vekt enn den fagkunnskap de representerer og er ikke nødvendigvis bindende for fylkeskommunens skjønn i forhold til opplæringslovens bestemmelser om skoleskyss.

Elever som er innvilget skoleskyss med drosje gis, i enkeltstående tilfeller, anledning til å ta med venner hjem fra skolen i samme drosje, forutsatt at det er plass i bilen og at det ikke medfører merkostnader.

Elever som er innvilget personlig assistent gis anledning til å ta med assistent i drosjen i henhold til opplæringsloven.

2.9 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider

Kilde: Merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til Opplæringsloven §§ 7-2 og 13-4

Retten til skyss gjelder kun til skolens ordinære start- og sluttider og ikke til individuelle tider, som for eksempel ved heldagsprøver, skoleavslutning, elevkvelder, forberedelser til arrangement, ekskursjoner eller at elevene jobber med lekser på skolen.

3 Organisering og planlegging

3.1 Organisering av skyssen

Kilde: Vanlig praksis

Det skal organiseres og tilrettelegges et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig. Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må det gis rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Søkere må akseptere behandlingstid før skyssstilbudet blir etablert.

3.2 Samordning

Kilde: Opplæringsloven § 13-4

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være viktig at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager samordnes. De videregående skolene skal ta organisering av skyss med i vurderingene når skolerute samt skolens start- og sluttider fastsettes.

De videregående skoler som ikke følger felles skolerute for fylket eller det enkelte skyssområde, må selv organisere og bære kostnadene med skyssen de dager/tider som er avvikende.

4 Skysstandard

4.1 Reisetid/Ventetid

Kilde: Opplæringsloven § 7-2, Udir-3-2009

Skoleskyssen skal organiseres på en slik måte at elevene får en akseptabel reisetid. Dersom reisetiden blir for lang, må innlosjering vurderes.

Ventetid ved bruk av rutegående transportmidler som overstiger en norm på 120 min. utløser ekstraordinær skyss. Ventetid vil være før ordinær starttid og etter ordinær sluttid samt ventetid undervegs på korresponderende ruter.

4.2 Reisefølge/ledsager og tilsyn

Kilde: Opplæringsloven § 7-4, 9a-3, og merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) og Udir-3-2009 pkt. 11

I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene og det er påkrevd med reisefølge/ledsager, har den enkelte skole ansvaret for å organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til reisefølge/ledsageren.

Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss må få dette av foresatte eller ansatte ved institusjon/skole. Elever som kan ha behov for medisiner underveis i transporten må ha med ledsager.

Skyss med individuelt tilrettelagt transport skal samkjøres så fremt det ikke er dokumentert behov for alenebil.

Skolen er ansvarlig for elever som har rett til tilsyn før og etter skoletid.

4.3 Innlosjering

Kilde: Opplæringsloven § 7-2, Udir-3-2009 pkt. 3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller. Skoleeier skal hjelpe til med å skaffe losji for elever i videregående skole som bor slik til, eller som har så lang veg, at de ikke kan benytte daglig skyss til skolen. Dette gjelder også hvis daglig skyss ikke er økonomisk forsvarlig.

4.4 Sikker skoleskyss

Kilde: Forskrift om sikring av skyssberettigede skoleelever i buss. Dimensjoneringsforskriften.

Skoleskyssen i Trøndelag følger nasjonale forskrifter om sikring av skolebarn i buss. I utgangspunktet skal alle skyssberettigede elever ha sitteplass med setebelte, men forskriftene gjelder ikke bybusser (registrert i klasse 1).

Det kan ikke påregnes sitteplass hvis elever velger å reise med avgang utenom skolens ordinære start- og sluttid og når skoleskyssen utføres med ordinær rutebuss.

4.5 Trafikfarlig skoleveg

Opplæringsloven omtaler trafikfarlig veg kun for grunnskoleelever.

5 Elevens bosted

5.1. Folkeregistrert adresse/hybel

Retten til skoleskyss gjelder mellom bosted og opplæringssted. Det er normalt elevens folkeregistrerte adresse som er elevens bosted, jf. dog pkt. 5.2. Dersom eleven bor på hybel eller internat blir dette regnet som elevens bosted. Det forutsettes at hybel ligger i rimelig nærhet til skolen.

Elever som flytter fra hybel til foreldrenes heim i løpet av skoleåret, må informere skolen og avslutte ordning med borteboerstipend før de får dekket skoleskyss.

Elever som bor midlertidig andre steder, f.eks. hos familie eller venner, har ikke skyssrett.

5.2 Delt daglig omsorg

Kilde: Udir-3-2009 pkt. 4

Elever har rett til skyss til/fra skolen til/fra begge foreldres bostedsadresser når eleven har delt bosted og dette er skriftlig dokumentert. Det forutsettes en fast og forutsigbar plan over når eleven bor hos den enkelte foreldre.

5.3 Elever i fosterheim

Kilde: Opplæringsloven § 13-3 og Udir-3-2009 pkt. 5

Skyss mellom fosterheim og skole dekkes på lik linje som skyss mellom bosted og skole. Det fylket som har fattet vedtak om omsorgsovertakelse, har det økonomiske ansvaret for skyssen.

5.4 Elever bosatt i institusjon

Kilde: Opplæringsloven §§ 13-2, 13-3a, Udir-3-2009 pkt. 5 og Udir-10-2009 pkt. 2

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon etter barnevernloven, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til skoleskyss. Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra heimfylket.

5.5 Avlastningsheim for funksjonshemmede elever

Kilde: Opplæringsloven § 7-,3 Udir-3-2009

Funksjonshemmede elever har rett til skyss mellom avlastningsheim og opplæringssted uavhengig av avstand. Det kan likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor langt unna avlastningsheimen kan ligge fra skolen.

5.6 Midlertidig bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt. 5

Barn som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller tilsvarende. Barnevernet har det administrative og økonomiske ansvaret for skyssen i denne perioden fram til barnet har fått et mer permanent bosted.

5.7 Heimreiser i helger og ferier

Elever som bor på hybel/internat får ikke dekket utgifter i forbindelse med heimreiser i helger, ferier eller på fridager.

5.8 Tilskudd til heimreiser for funksjonshemmede internatelever

Kilde: Opplæringsloven § 7-2, Ot.prp. nr. 57 (2004-2005), St.meld. nr. 14 (2003-2004)

Funksjonshemmede internatelever kan søke om skyssrefusjon for 6 heimreiser utover de heimreiser som skolen dekker og 1 reise for foresatte. Vedtaket om heimreiser fattes av fylkeskommunen.

6 Elevens skole/opplæringssted

6.1 Undervisning utenfor skolens geografiske område

Kilde: Opplæringsloven § 7-2 og Udir-3-2009

Skolen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisning eller andre pedagogiske tiltak, en eller flere dager i uka, er lagt utenfor skolens geografiske område. Dette gjelder både skyss av funksjonsfriske og funksjonshemmede elever.

6.2 Utplassering og praksis som en del av undervisningen

Kilde: Opplæringsloven § 7-2 og merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998)

Elever som er utplassert i arbeidslivet eller ute i annen praksis, har rett til skyss / full skyssgodtgjørelse på samme vilkår som gjelder for daglig skyss mellom bosted og skole. Det forutsettes at praksis eller utplassering av elever er en obligatorisk del av undervisningen i faget.

Praksiselever skal bruke det eksisterende bussrutetilbudet i den grad det er mulig. Skyssbevis utstedes eller justeres i henhold til skyssbehovet for den perioden eleven er i praksis.

Skyssbehov utover busstransport som transport med drosje, bruk av privat skyssmiddel og tog organiseres og dekkes av den enkelte skole.

6.3 Lærlinger

Kilde: Opplæringsloven § 4-1, Merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til opplæringsloven § 7-2

Lærlinger defineres ikke som elever og har derfor ikke rett til skyss etter opplæringslovens bestemmelser. Elever som får sluttopplæring på skole og ikke i bedrift, fremstiller seg til fag- eller svenneprøve som elever og vil derfor ha rett til skoleskyss på lik linje med andre elever jf. § 7-2.

Lærlinger som får komprimert teoriundervisning over kortere tidsrom ved nærmeste videregående skole, og hvor fagopplæring bekrefter at reisen til og fra undervisning ikke dekkes av andre, kan på forhånd søke om skyssgodtgjørelse eller skoleskyss for den tiden undervisningen pågår.

6.4 Elever ved tekniske fagskoler

Kilde: Fagskoleloven

Elever ved teknisk fagskoler har status som studenter og omfattes ikke av opplæringslovens bestemmelser. De har dermed ikke rett til skyss eller skyssgodtgjørelse.

6.5 Hospitanter/utvekslingselever

Kilde: Vanlig praksis

Dette regnes ikke som ordinær opplæring og fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss.

6.6 Elever i private videregående skoler

Kilde: Opplæringsloven §§ 3-11, 7-2, 7-3, 7-4, Friskoleloven § 3-7

Elever ved privatskoler som mottar statsstøtte, har rett til skyss etter reglene i opplæringsloven § 7-2 om skyss og innlosjering i den videregående skolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemmede og midlertidig funksjonshemmede, skadde og syke, og § 7-4 om reisefølge og tilsyn.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i private videregående skoler gjelder bare innenfor fylkesgrensen i det fylket der eleven bor. Dette gjelder også for elever med funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom.

Når eleven reiser ut av fylket har fylkeskommunen ansvar frem til fylkesgrensen.

6.7 Opplæring i andre fylker (gjesteelev/landslinjer/statlig vgs)

Kilde: Opplæringsloven § 7-2, Forskrift til opplæringsloven

Elever heimehørende i Trøndelag som etter avtale med Trøndelag fylkeskommune får opplæring i andre fylker, kommer inn under skyssordningen.

Elever heimehørende i Trøndelag som går på private videregående skoler godkjent etter friskoleloven eller statlige videregående skoler, kommer inn under skyssordningen uten krav om avtale med fylkeskommunen.

All flytting i skoletiden må dokumenteres ved innsendelse av kopi av flyttemelding.

Refusjon av reiseutgifter betales etter billigste reisemåte med kollektivt transportmiddel og må avklares med heimfylket snarest mulig etter skolestart.

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss når eleven selv velger et annet tilbud om videregående opplæring enn det fylkeskommunen gir.

7 Skysstrefusjon

7.1 Skysstrefusjon/bruk av privat bil

Kilde: Opplæringsloven forskrift § 10-2

Skyssberettigede elever kan innvilges godtgjørelse for bruk av egen bil eller foreldreskyss. Det gjelder når:

- det ikke er tilgjengelig rutetilbud på den aktuelle reisestrekningen.
- gangavstanden på delstrekning mellom bosted og transportmiddel er over 3,3 km.
- daglig samlet ventetid ved bruk av rutegående transportmiddel overstiger 120 min.
- det foreligger legeerklæring som bekrefter at eleven bør ha mulighet for å kjøre egen bil.

Full skyssgodtgjørelse innebærer at elev/foresatte får dekket de faktiske skysskostnader som er nødvendig. Skyssopplegg skal godkjennes på forhånd. Kostnadene skal dokumenteres.

Elev/foresatte som velger å kjøre selv til skolen, uten at dette er innvilget av fylkeskommunen, får ikke dekket reiseutgifter.

8 Transport

8.1 Skyssbevis

Kilde: Befordringsvedtekt, Udir-3-2009 pkt. 11 og vanlig praksis

Elever med rett til gratis skoleskyss tildeles elektronisk skyssbevis. Skyssbeviset er personlig og kan ikke overdras til andre. Antall turer tilgjengelig er individuelt og følger den rettigheten eleven har for skoleskyss. Skyssbeviset kan benyttes for inntil to gyldige reiser pr dag. Ved full skyssrett tilsvarer dette to reiser pr dag i skoleårets 190 dager. Skyssbeviset gjelder ikke i skolens ferie- og fridager iht. gjeldende skolerute.

Det gis via skyssbeviset mulighet til å benytte seg av ordinært rutetilbud mellom bosted og skolen også utenom skolens ordinære start- og sluttider, forutsatt at bussen har kapasitet. Det kan ikke påregnes sitteplass på avganger utenom ordinære start- og sluttider. Jf. 2.9.

8.2 Utstyr

Kilde: Transportvedtektene

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc. kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Ekstra kostnader dekkes ikke.

8.3 Inndragelse av retten til gratis skyss

Kilde: Transportvedtektene, Udir-3-2009 pkt. 11

Retten til fri skyss kan inndras hvis den er gitt på grunnlag av uriktige eller feilaktige opplysninger. Skyssbeviset kan inndras i kortere perioder hvis eleven misbruker eller forsøker å misbruke skoleskyssordningen.

8.4 Skader forårsaket av elev

Kilde: Vanlig praksis

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av fylkeskommunen.

8.5 Streik

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen har ikke praktisk eller økonomisk ansvar for alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.

9 Klage

Kilde: Forvaltningsloven §§ 28 og 29, Opplæringsloven § 15-2

I henhold til forvaltningsloven kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse. For elever i videregående skole vil klageinstansen være fylkeskommunens klagenemnd.

Klage sendes til fylkeskommunen v/Samferdselsavdelingen som først har truffet vedtaket. Administrasjonen kan omgjøre vedtaket til fordel for klager. Opprettholdes vedtaket, oversendes klagen til fylkeskommunens klagenemnd som fatter endelig vedtak.

10 Økonomisk ansvar

Kilde: Opplæringsloven § 13-4

Fylkeskommunen skal finansiere skyss til videregående opplæring i samsvar med opplæringslovens §§ 7-2, 7-3 og 7-4 med tilhørende forskrifter.